

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ
MUAFİYET, İNTİBAK, MİKRO YETERLİLİKLER VE ÖNCEKİ ÖĞRENMELERİN
TANINMASINA YÖNELİK USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu usul ve esasların amacı, İbn Haldun Üniversitesi öğrencilerinin önceden almış oldukları dersler, kazandıkları mikro yeterlilikler ve önceki öğrenmelerinin okudukları programda sayılmasına yönelik başvuru, onay, programdaki derslerden ve yükümlülüklerden muafiyet, sınıf/yarıyıl intibakına ilişkin uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu usul ve esaslar İbn Haldun Üniversitesi'nde kayıtlı lisans ve lisansüstü öğrencilerin Üniversitemizde kayıtlı oldukları programlar dışında aldıkları derslerin, mikro yeterliliklerin ve önceki öğrenmelerin tanınması süreçlerini kapsar.

(2) Kapsam dışı durumlar: Öğrencilerin kayıtlı oldukları programın eğitim planında (müfredatında) yer alan;

- a) Uygulamalı eğitim dersleri,
- b) kurumlar arası iş birliklerine dayalı dersler,
- c) proje derslerinin uygulamaları ve alınan ders gereği gerçekleştirilen her türlü çalışma,
- ç) öğretmenlik uygulaması,
- d) öğrenci kulüplerinin gerçekleştirdiği ve Sosyal Transkriptte yer verilen faaliyetler bu usul ve esaslar kapsamında yer almamaktadır.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu usul ve esaslar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 44. Maddesi, Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik", "İbn Haldun Üniversitesi Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği", "İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği", Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Yükseköğretim Kurulu'nun Mikro Yeterlilikler konulu, 05.01.2024 tarihli, E-75850160-199-387 sayılı; 02.02.2024 tarihli, E-75850160-100-7510 sayılı yazıları, Mesleki Yeterlilikler Kurumu'nun Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Kapsamında Mikro Yeterliliklere İlişkin Usul ve Esaslar hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) Başkanlık: İbn Haldun Üniversitesi ilgili Bölüm/Anabilim Dalı Başkanlığı'nı,

- c) Ders Öğrenme çıktısı: Bir dersin başarıyla tamamlanmasının ardından öğrencinin kazanmış olduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri temsil eden listede yer alan tanımlama ifadelerini,
- ç) Dekanlık: İbn Haldun Üniversitesi ilgili Fakülte Dekanlığını,
- d) Enstitü: İbn Haldun Üniversitesi ilgili Enstitü Müdürlüğünü,
- e) Hazırlık Programı: İbn Haldun Üniversitesi İngilizce Hazırlık Programı'nı,
- f) İntibak: Öğrencinin muaf sayıldığı derslere göre devam edeceği yarıyıl/yılın belirlenmesi işlemini,
- g) Kalite güvencesi: Mikro yeterliliklerin ve önceki öğrenmelerin yükseköğretimde kalite standart ve ölçütlerini karşılamasını sağlayan dersin planlamasıyla ilgili unsurları içeren (izlencesini, devam takibini, öğrenci iş yükünü, öğretim yöntemleri ve ölçme değerlendirme yöntemlerini, her türlü ödev, sınav, proje vb. değerlendirme faaliyetinin sınav kağıdı-duyurusu, puanlama anahtarı, öğrenci ürünleri vb. olmak üzere) planlama, uygulama, değerlendirme, raporlama ve kalite iyileştirme faaliyetlerini,
- ğ) Komisyon: Bölüm/Enstitü Anabilim Dalları tarafından oluşturulan muafiyet ve intibak komisyonunu,
- h) Kurullar: (İlgili olduğu bağlama göre) Üniversite Yönetim Kurulu, Fakülte Yönetim Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulunu,
- ı) ÖİDB: Öğrenci İşleri Daire Başkanlığını,
- i) Rektör: İbn Haldun Üniversitesi Rektörünü,
- j) Mikro Yeterlilik: Belirli bir alanda veya konuda kısa sürede farklı öğrenme yolları ile kazanılan bilgi, beceri ve yetkinliklerin ölçme ve değerlendirilmesi sonrasında düzenlenen, görece küçük hacimli yeterliliği (mikro krediler olarak da isimlendirilebilmektedir),
- k) Muafiyet: Daha önce alınmış ve başarılmış ders, dersler, mikro yeterlilikler ve önceki öğrenmeler yerine, AKTS ve içerik uyumuna göre programın müfredatında bulunan ders/derslerin denkliğinin kabul edilmesini,
- l) Önceki öğrenmelerin tanınması: Bireyin bir yeterliliğe hak kazanması veya bir eğitim programının bir kısmından muaf tutulması için daha önce örgün, yaygın ve serbest öğrenme yoluyla kazandığı öğrenme kazanımlarının değerlendirilmesini ve sayılmasını,
- m) Program: Öğrencinin Üniversitemizde kayıtlı olduğu programı,
- n) Program öğrenme çıktısı: Bir programın başarıyla tamamlanmasının ardından öğrencinin kazanmış olduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri temsil eden listede yer alan tanımlama ifadelerini,
- o) Senato: İbn Haldun Üniversitesi Senatosunu,
- ö) SEM: İbn Haldun Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezini,
- p) Üniversite: İbn Haldun Üniversitesi'ni,
- r) YDYO: İbn Haldun Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü'nü ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Başvuru Belgeleri ve İşlemler

Başvuru

MADDE 5- (1) Öğrenci, saydırmak istediği ders, mikro-yeterlilik ve önceki öğrenmelerle ilgili muafiyet ve intibak işlemleri için ilgili okuduğu programın lisans programları için bölüm lisansüstü programlar için anabilim dalı başkanlığına dijital formlar sistemi üzerinden akademik takvimde belirtilen tarih aralığı içinde başvurur.

- (2) Başvuru formunda, programda hangi derslerden muaf tutulmak istendiği veya genel seçmeli olarak mikro yeterliklerin veya önceki öğrenmelerin sayılması talebi belirtilir.

Başvuru Belgeleri ve İşlemler

MADDE 6- (1) Önceden alınmış dersler için yapılacak başvurularda, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumunca onaylanmış (e-imzalı veya mühürlü, kaşeli ve imzalı) transkript belgesi gereklidir. Bunların fotokopi, faks, onaysız olması veya belge eksikliği durumunda başvuru işleme konulmaz. Ders içeriğini gösteren onaylı belge veya bu bilgilerin kurum sayfalarında resmi olarak yer aldığı sayfanın adres ve içeriğinin görüntülediği PDF dosyası da transkript ile birlikte başvuru sistemine eklenmelidir.

- (2) Muafiyet talebinde bulunulan dersin (Üniversitemizdeki lisans dersleri için en az (C) ve üstü, yüksek lisans ve doktora dersleri için (B) ve üstü notuna karşılık gelecek not ile güncel yönetmelikte belirtilen düzeyde) “başarılı” düzeyi ile alınmış olması gerekmektedir.
- (3) Dil derslerinden muafiyetlerle ilgili başvurularda YDYO tarafından ilan edilmiş geçerliği kabul edilen sınavlara girilerek alınmış belgelerle başvuru yapılmalıdır. Bunun dışında düzey belirleme ve muafiyet sınavları belli dönemlerde YDYO tarafından gerçekleştirilmektedir. Muaf olabilmek için bu sınavlara doğrudan başvuru yapılabilir.
- (4) MEVLANA, ORHUN, FARABİ, ERASMUS vb. değişim programları ve anlaşmaları kapsamında alınan dersler, imzalanmış ikili anlaşmalar ve sözleşmeler dikkate alınarak ilgili komisyonlarda başarı durumları kontrol edilerek doğrudan öğrenci transkriptlerine yansıtılacak şekilde işlem yapılır.

Mikro Yeterliliklerin Kredilendirilmesi

MADDE 7- (1) Kazanılmış mikro yeterlilikler için yapılacak başvurularda mikro yeterlilik (aynı isimle veya başarı, sertifika vb.) belgesinde aşağıdaki bilgilerin yer alması gerekmektedir;

- a) Belgeyi düzenleyen kurum/kuruluşun adı ve logosu,
- b) Öğrenen bilgileri (isim, soyisim, T.C. Kimlik numarası veya vatandaşlık vb. numarası),
- c) Mikro yeterlilik programının adı ve kodu,
- ç) Öğrenme çıktıları (kazanımları),
- d) Program süresi ve/veya belgelendirme süreci,
- e) AKTS kredi değeri,
- f) Belgelendirme tarihi ve
- g) Yeterliliğe özgü bir doğrulama kodu.

Bu bilgilerden bir kısmının eksik olması durumunda başvurunun reddedilmesi veya bu bilginin inceleme ve değerlendirme sonrasında komisyon tarafından karar verilmesi hususlarında, komisyonun görüşü dikkate alınarak ilgili kurullar yetkilidir. Komisyon ve ilgili kurullar öğrenmeyle ilgili kanıtların yeterli görülmemesi durumunda, karar sürecinde dikkate almak üzere yazılı ve/veya sözlü sınav yapılabilir.

- (2) Üniversitemiz Sürekli Eğitim Merkezi tarafından Üniversite derslerimizde yürütülmekte olan kalite süreçleri gözetilerek açılan yaz okulu vb. eğitimlerde alınan AKTS kredilerinin, yeterli ve uygun olması durumunda tek başına veya farklı eğitimlerde alınan krediler birleştirilerek ders çıktıları uygun olan derslere intibakları yapılır. Derslere intibakları yapılamayan mikro yeterlilik kredileri için program çıktılarıyla uyumlulukları komisyon tarafından incelenmek ve ilgili kurullarda kabul edilmek üzere açılan eğitimin/programın ismi, kodu ve kredisiyle (alınan toplam eğitim saati/14 = kredi saat ve belirtilen AKTS olmak üzere) öğrencinin transkriptine üniversite genel seçmeli dersi statüsünde eklenir. Bu derslerin

kodlarının olmaması durumunda ÖİDB koordinatörlüğünde kod tanımlanarak transkripte eklenir.

Önceki Öğrenmelerin Tanınması

MADDE 8 - Önceki öğrenmeler için yapılacak başvurularda öğrenme kazanımlarını kanıtlayıcı belgelerin sunulması gerekmektedir. Yapılacak başvuruya göre bu kanıtlar değişebilir ve başvuruya özgü olarak komisyon ek kanıtlar isteyebilir veya sınav düzenleyebilir, bazı başvuru türlerine uygun olabilecek kanıtlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Yaygın eğitim, sürekli eğitim kapsamında veya özel öğretim kurumlarından alınan kurs vb. eğitimler için başvuru belgesi olarak bu eğitimlerde alınan başarı ve sertifika belgeleri, eğitim kapsamını, içeriğini, öğrenme çıktılarını gösteren belgeler,
- b) Alanında tanınmış uluslararası veya ulusal üniversitelerin veya kurumların sundukları yüz-yüze veya çevrimiçi eğitimler için başvuru belgesi olarak bu eğitimlerde alınan başarı ve sertifika belgeleri, eğitim kapsamını, içeriğini, öğrenme çıktılarını gösteren belgeler, eğitimin duyurulduğu web sitesi adresi, varsa eğitimin kalite güvencesi veya akreditasyonuna yönelik belgeler,
- c) MEVLANA, ORHUN, FARABİ, ERASMUS, vb. değişim programları kapsamında alınan kurslar, eğitimler için başvuru belgesi olarak (varsa) İkili Anlaşma Belgesi, bu eğitimlerde alınan başarı ve sertifika belgeleri, eğitim kapsamını, içeriğini, öğrenme çıktılarını gösteren belgeler,
- ç) Bir uzmandan, ustadan, yetkinliği belgelendirilmiş bir kişiden veya derslerle ilişkilendirilmemiş işyeri deneyiminden kazanılmış öğrenmeler için yapılacak başvurularda, öğrenmenin kapsamı ve tanımı başvuruda açıklanmalı, ders veya program çıktıları ile ilişkisi belirtilmeli, varsa katılım, çalışma, sertifika vb. belgeler, öğrenmenin kanıtı olarak ürün dosyası vb. destekleyici kanıtlar sunulmalıdır. Doğrudan deneyimlere dayalı gerçekleşen bu öğrenmelerin düzenli ve sistematik bir biçimde bir mentor/eğitici/rehber vb. gözetiminde veya nitelikli çalışma süreçleri oturmuş bir sistem içinde gerçekleşmiş olması ve bunun belgelendirilmesi esastır.

Muafiyet ve İntibak Komisyonunun Yapacağı İşlemler

MADDE 9 (1) Madde 6, Madde 7 ve Madde 8 kapsamında yapılan başvurular akademik takvimde belirtilen sürelerle uygun olarak muafiyet ve intibak komisyonu tarafından incelenerek kararlar ilgili kurullara iletilir. Komisyon bu süreçte başvuru yapanlardan ek belge isteyebilir veya sınav yapabilir. Bu durumda bu belgeler ve sınav sonuçları karar tutanaklarına eklenir. İlgili kurullar komisyon kararlarını inceleyerek yönetim kurulu kararı ile sonuçları öğrencilere fakülte/anabilim dalı sekreterlikleri üzerinden duyurur.

(2) Öğrenciler bu kararlara 15 gün içerisinde gerekçe ve kanıtlarını sunarak itiraz edebilirler. Bu itirazlar komisyonlar ve ilgili kurullar tarafından 15 gün içinde karara bağlanır ve öğrencilere duyurulur.

(3) Öğrencilerin, Üniversitemizin taraf olduğu uluslararası veya ulusal anlaşmalar, kurumsal iş birlikleri ile ilgili gerçekleştirilen faaliyetlerden doğan hakları korunur.

(4) Başvuru belgeleri ve işlemleri ile ilgili süreçlerde komisyon ilgili kurullara karşı sorumludur.

(5) Başvuru ve işlemlerin yürütülmesi ve karar alma süreçlerinde ilgili kurullar yetkili ve Rektörlük Makamı'na karşı sorumludur. Alınan kararlar, öğrencilik süreçlerine yansımaları için

akademik takvime uygun bir biçimde Rektörlük Makamı'na (Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı) gönderilir.

Muafiyet ve İntibak ile ilgili Diğer Hususlar

MADDE 10 (1) Muafiyet talep edilen derse yönelik sunulan kazanılmış öğrenme çıktıları, ders içeriği, kapsamı, kredi ve AKTS miktarı dersin öğretim programında yer alan tanımlamalarını karşılama açısından %80'inden aşağı olamaz. Üniversite-genel seçmeli ders yerine sayılacak başvurularda içerik-kapsam örtüşmesi aranmaz.

(2) Öğrenciler daha önce öğrenim gördükleri iki farklı yükseköğretim kurumundan sonuncusu tarafından muafiyet verilen derslerden muaf olmak isterlerse, ilgili derslerin değerlendirilmesinde ilgili dersleri ilk aldıkları üniversitedeki ders içerikleri, kredileri ve notları dikkate alınır. Bu içerikler, başarı düzeyleri ve kredi uyumları incelenmeden başka bir yükseköğretim kurumunca yapılan muafiyet işlemi değerlendirmeye alınmaz.

(3) Lisansüstü programlarda yer alan bitirme projesi, yeterlilik, tez önerisi ve tez derslerinin muafiyeti ve intibakları yapılmaz; bunların kaydolunan programda alınması esastır.

(4) Muaf tutulan dersin kredi ve AKTS değeri, öğrencinin ilgili dersi aldığı üniversitedeki değer dikkate alınarak Üniversitemizdeki kredi ve AKTS değerine göre belirlenir.

(5) Daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumunda tekrarlanan derslerin muafiyet işleminde en son alınan başarı notu esastır.

(6) Muaf tutulan dersler mezuniyet kredisine dâhil edilir. Bu derslere verilecek notlarda not sisteminin farklı olması durumunda not dönüşüm tabloları kullanılır. Notun olmaması durumunda dersin kredisi AKTS kredisi olarak sayılır fakat ders öğrencinin not ortalamasına etki etmez.

(7) Komisyon, başvuruyu uygun görmesi durumunda öğrencinin hangi yarıyla intibak ettirileceğini de kararında belirtir.

(8) Bir programda saydırılabilecek en fazla AKTS miktarı programın özellikleri dikkate alınarak Senato tarafından belirlenir.

Yabancı Dil Hazırlık Programından ve Yabancı Dil Derslerinden Muafiyet Esasları

MADDE 11 - (1) Yabancı dille öğretim yapan bir programa kayıt olan öğrencilerin Yabancı Dil Hazırlık Programı'ndan muaf olabilmeleri için, Senato tarafından geçerliliği kabul edilen bir sınavın sonuç belgesini beyan etmeleri gerekmektedir. Sınava girmemiş ve muaf olmak isteyen öğrenciler akademik takvimde ilan edilen İngilizce Düzey Belirleme Sınavı'na (DBS) ve DBS'de belirlenen barajı aşan öğrenciler İngilizce Yeterlik Sınavı'na (İYS) girebilirler. İYS'de de başarılı olanlar program derslerine başlar, diğerleri Hazırlık Programı'na devam ederler.

(2) İYS'de başarılı olup herhangi bir sebeple ilişkisi kesilen öğrenciler için İYS sonucu iki takvim yılıdır. Bu süre içinde muafiyet devam etmekte olup aşılması durumunda yeniden sınava girilmesi gereklidir.

(3) Üniversitemizde çok dillilik esaslarına göre alınması gereken derslerden muaf olunabilmesi için Senato tarafından belirlenen sınavlar ve bu sınavlardan alınması gereken puanlar dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhtilaflı Durumlarda Uygulama, Yürürlük ve Yürütme

İhtilaflı Durumlarda Uygulama

MADDE 12 - (1) Bu usul ve esaslarda yer verilmemiş, kurullarda çözülemeyen veya üst makama itiraz gerektiren durumlarda Üniversite Yönetim Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 13 - (1) Bu usul ve esaslar Senato'nun onayı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 - (1) Bu usul ve esasları İbn Haldun Üniversitesi Rektörü yürütür.